

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.818/2020/4.

A felperes:

felperes neve, **felperes címe**

A felperes képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda, címe; ügyintéző: dr. Litresits Andrásügyvéd

Az alperes:

alperes neve, **alperes címe**

Az alperes képviselője:

Dr. Balsai Szabolcsügyvéd, címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 62.P.21.336/2020/8.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az elsőfokú bíróság által megállapított helyreigazító közlemények szövegéből, valamint a kezdőoldalon megjelenítendő helyreigazítás szövegrészből mellőzi „...” közlést.

Az alperes által fizetendő perköltség mértékét 131.560 (százharmincegyezer-ötszázhatvan) forint összegre leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a kiadó neve-t (**kiadó címe**), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 32.000 (harminckettőezer) forint + áfa perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 38.400 (harmincnolcezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 9.600 (kilencezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az alábbi helyreigazító közleményeket (a sérelmezett közlésekkel megegyező betűtípussal és betűmérettel, közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül) 5 napon belüli tegye közzé a ... honlapon olyan módon, hogy a vonatkozó helyreigazító közlemény az érintett cikk eredeti elérhetőségi helyén a cím alatt, a lead felett legyen elérhető legalább 30 napig, illetve addig, amíg az eredeti, kifogásolt cikk hozzáférhető, továbbá 5 napon belül a ... kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikkek címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, jelentesse meg 24 óra időtartamban a „Helyreigazítás: ...-én felperes neveről valótlanúságokat híreszteltünk ...” (I.) és a „Helyreigazítás: ...-án felperes neveről valótlanúságokat híreszteltünk a ...” (II.) címeket, amelyekre kattintással az érintett eredeti cikk és az abban foglalt vonatkozó helyreigazító közlemény elérhető:
- [2] I. „Helyreigazító közlemény: A ... napján megjelent »...« című cikkünkben ... valótlanul híreszteltük, hogy a ... finanszírozta felperes neve házának felújítását, ami körülbelül 30-40 millió forintba kerülhetett.”
- [3] II. „Helyreigazító közlemény: A ... napján megjelent »...« című cikkünkben a ... valótlanul híreszteltük, hogy a ... finanszírozta felperes neve ... házának felújítását, ami körülbelül harminc-negyvenmillió forintba kerülhetett.”
- [4] Kötelezte az alperes által szerkesztett internetes oldalt üzemeltető kiadó neve-t (**kiadó címe**), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 283.960 forint perköltséget, továbbá külön felhívásra, a felhívásban megjelölt módon és időben fizessen meg a Magyar Állam javára 54.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ismertette Magyarország Alaptörvénye B) cikk (1) bekezdését, R) cikk (1)-(3) bekezdéseit, a IX. cikk (1)-(2) és (6) bekezdéseit; A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdését, 10. §-át, 12. § (1) bekezdését, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdés a) és b) pontjait, a 496. § (1)-(2) bekezdését; az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB számú, 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait; a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13, 14. és 15. számú állásfoglalásait.
- [6] Rögzítette, hogy a perben az alperesi sajtószervnek olyan, híresztelésen alapuló tényállítást kellett vizsgálnia, amely a ... nevű internetes portál alapján azon tartalmat közölte, hogy a ... finanszírozta a - mindkét cikkben egyezően megjelölt és a szavak általános jelentése alapján a felperes lakóhelyéül szolgáló - ... házának felújítását, ami kb. 30-40 millió forintba kerülhetett.
- [7] Kifejtette, hogy a más sajtószervtől átvett, így híresztelésnek minősülő közlések valóságát a perben az alperesnek kellett bizonyítania. A rendelkezésre álló adatok és nyilatkozatok mérlegelése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes a perben nem tudott eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének.
- [8] Nem találta elfogadhatónak a ... napján megjelent cikket érintően az alperes azon védekezését, miszerint a kereset azért nem alapos, mert a cikkben a felperes álláspontját, az ellene megfogalmazott vádak tagadását is megjelenítette. Kifejtette, hogy a sajtószervet az általa leírt valóságtartalom igazolásának kötelezettsége alól nem menti ki az érintett cáfolatának közlése. Az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII. 11.) AB határozata nem értelmezhető akként, hogy a valótlan

tények állítását jogszerűvé tenné önmagában a felperes cáfolatának közlése, az nem pótolta az olvasók pontos tájékoztatását.

- [9] Nem fogadta el a ...-i cikk vonatkozásában előadott azon alperesi érvelést, hogy az írás a ... és nem a ... ingatlanra vonatkozik, mivel a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján felperes háza alatt a lakóhelyét, a mindkét cikkben egyezően említett ... házat kell érteni. Erre tekintettel a ... ingatlanokra vonatkozó alperesi bizonyítási indítványok foganatosságát, mint szükségtelent és a bizonyításra egyébként is alkalmatlan indítványokat mellőzte.
- [10] Rámutatott arra, hogy a bizonyítási eljárás sikertelenségének következményeit a sajtóperben a sajtószervnek kell viselni abban az esetben is, ha más sajtószerv közleményét veszik át. Kiemelte, hogy az alperes annak ellenére bocsátkozott érdemben a perbe, hogy tudomása volt arról, miszerint az általa híresztelt tények miatt a forrásként szolgáló ... portált a bíróság már jogerősen sajtó-helyreigazításra kötelezte (... Ítéletábla Pf.I.20.333/2019/4. számú ítélete).
- [11] A helyreigazító közlemény szövegének meghatározásakor figyelemmel volt a PK 15. számú állásfoglalásban szereplő követelményekre is és arra, hogy a sajtó-helyreigazításra az eredeti cikkel azonos helyen, módon és tartalommal kerüljön sor. Kifejtette, hogy a sérelmezett írás az internetes sajtótermék nyitó oldalán is megjelent figyelemfelhívó szándékkal, ezért a sérelmet szenvedett fél igényt tarthatott a helyreigazítás főoldalon történő megjelenésére is. Az olvasók erre a szövegeblakra kattintva eljuthatnak a rovatban teljes terjedelemben megjelent cikkhez, és a teljes terjedelmű helyreigazításhoz, ami nem jelent többszöri helyreigazításra kötelezést.
- [12] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott és - az alperesi sajtótermékért szerkesztőségi felelősséget vállaló, az internetes oldalt üzemeltető kiadó neve-t kötelezte a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján a felperes perrel felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a és 4/A. §-a alapján megállapított mértékű - ügyvédi munkadíjának és a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt mindösszesen 54.000 forint elsőfokú és fellebbezési eljárási illeték viselésre - figyelemmel a Pp. 101. § (1) bekezdésére és a Pp. 102. § (1) bekezdésére is.
- [13] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, míg másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. A felülbírálati jogkört Pp. 369. § (1) bekezdés a) és c) és d) pontjaira alapította.
- [14] Fellebbezésében hivatkozott az Smtv. 12. § (1) bekezdésére, az Alaptörvény IX. Cikk (1)-(2) bekezdésre, a PK. 12. számú állásfoglalására, a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-d) pontjaira, az Alkotmánybíróság 34/2017 (XII. 11.) AB határozatában írtakra.
- [15] Kifejtette, hogy a sajtószabadságból fakadó alkotmányos követelmény, hogy a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájában egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító médiatartalomszolgáltató tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni. Álláspontja szerint, mivel a cikk egyrészt hűen közölte a **személy1** által előadottakat, másrészt a felperes - megkeresésükre tett - cáfolatát, ezért az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata alapján a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi eszközének alkalmazására sem kerülhet sor.

- [16] Előadta, hogy a ... napján és a ... napján kelt cikkek vonatkozásában a csatolt bizonyítékok alapján sajtójogi szempontból lényegtelen tévedésnek tekinthető, hogy a felperes ..., vagy ... ingatlana vonatkozásában végzett - megkérdőjelezhető körülmények között - felújítási munkálatokat a ..., vagy annak alvállalkozója. A felperesi jogi képviselője ugyanis maga nyilatkozta a perben, hogy a ..., a ... alvállalkozójaként a felperes ... házában dolgozott. Mivel a közölt nyilatkozat lényege, hogy a felperes, mint ismert ... politikus részére a ... szívességi alapon végzett ingatlan felújítási munkákat, lényegtelen az, hogy melyik ingatlanának felújítása során került erre sor.
- [17] Kifogásolta, hogy a perben tévesen kerültek elutasításra a bizonyítási indítványai, mert azokat részletesen megindokolta, és alátámasztotta, hogy a felperes ... ingatlanszerzése körül ésszerű aggályok merülnek fel, ezért ezen ingatlanszerzéssel és felújítással kapcsolatos bizonyítási indítványoknak helyt kellett volna adni.
- [18] Előadta, hogy a felperes az ügyvédi megbízási szerződésben foglalt ügyvédi díj tényleges megfizetését nem igazolta, és az abban rögzített összeg eltúlzott. Pusztán azon indok alapján, hogy ezen összeget a felperes perköltségként felszámította, nem lehet az összeg mértékének vizsgálatától eltekinteni.
- [19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a **kiadó neve**-nek - a csatolt költségjegyzék alapján - 40.000 forint + áfa perköltségében történő marasztalását kérte.
- [20] Kifejtette, hogy egyik cikkben sem jelenik meg a ... ingatlana, ezért helytálló az a megállapítás, hogy mindkét cikk ugyanarról az ingatlanról, vagyis a lakóhelyül szolgáló ... házáról beszél. Mivel a sérelmezett cikkek egyértelműen megjelölték, hogy a felújításokról szóló híresztelések a ... házra vonatkoznak, amely körben az alperesi tévedés nem tekinthető lényegtelennek. A perbeli jogvita eldőntése szempontjából irreleváns a ... ingatlanaira való hivatkozás, és az ezzel kapcsolatos alperesi bizonyítási indítványoknak sem lehetnek alaposak, azért sem, mert a felajánlott bizonyítások ténybeli köre még a ... ingatlan felújításának bizonyításra sem lett volna alkalmas.
- [21] A perköltségigény összecszerúsége körében bemutatta a képviseletet ellátó ügyvédi iroda rezsiköltségeit, a ... korábbi díjjánlását, a bruttó összegű munkadíjat terhelő adókat és azok összegét, kifejtve, hogy a perköltség mérlegelésénél nem mellőzhető annak értékelése, hogy az üggyel a jogi képviselő mennyi időt töltött el, és a befektetett idő a piaci alapon működő tevékenység esetében mennyiben árazható be. Rámutatott, hivatkozva a Debreceni Ítéltábla Pf.20.007/2016/4. számú, Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.792/2015/3. számú eseti döntéseire, hogy perköltségigénye nem tekinthető sem eltúlzottnak, sem pedig aránytalannak a ténylegesen elvégzett jogi képviselői ügyvédi tevékenységgel. Hivatkozott arra is, hogy az aránytalanul alacsony mértékű perköltség is sértheti a társadalom értékítéletét (IH2008.145.).
- [22] Az alperes fellebbezése részben megalapozott.
- [23] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.
- [24] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi és eljárási jognak részben nem felel meg, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben

megváltoztatta.

- [25] A fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy a sajtószervet az Smtv. 10. §-a alapján a hiteles, pontos tájékoztatás kötelezettsége terheli. Ennek megfelelően kell tudósítania a saját forrásain kívüli hírekről is. Az egységes bírói gyakorlat szerint a sajtószerv felelőssége fennáll abban az esetben is, amennyiben a sajtószerv a valótlan állítás közlését mások vélekedésére, illetőleg értesülésre alapozza (BH1990. 468., BDT2012. 2653.). A sajtószerv azonban a perbeli esetben a megjelenő közlése valóságtartalmáról, ténybeli alapjáról és annak összefüggéseiről - bár arra módja lett volna - nem kísérelt meg meggyőződni, ilyenre nem is utalt, ezért a valótlan tény híresztelése megalapozta a helyreigazítást.
- [26] A felperesi házfelújítás körében tett valótlan híresztelés körében nem volt relevanciája, hogy a ... ingatlanvaló alperesi összetévesztés lényegtelen tévedés volt-e, mert egyfelől a házfelújításra vonatkozó tényállítás önmagában is valótlan volt, másfelől a ... ingatlan felújítása körében előadott alperesi védekezés nem bizonyított tényeken alapult.
- [27] A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a bizonyítás célszerűségének és szükségességének vizsgálatát a jogszabályoknak megfelelően végezte el az elsőfokú bíróság, egyetértett a bizonyításra való alkalmasság körében kifejtettekkel, amelyekre visszaüt. Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla azt is, hogy az alperesi sajtószervnek - a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja alapján - tudomással kell bírni már az előzetes helyreigazítási kérelem közlésének megtagadásakor is azokról a tényekről, dokumentumokról, okirati bizonyítékokról, amelyekre hivatkozni kíván. A sajtó-helyreigazítás olyan különleges személyiségvédelmi eszköz, ahol a per minden szakaszában a bíróság a Pp. 500. § (1) bekezdése alapján soron kívül jár el a megfelelő jogvédelmi cél biztosítása érdekében. Ezen jogalkotói cél elérését a bizonyítási indítványok alkalmasságának vizsgálata során is érvényre kell juttatni, mely szempontnak is megfelelt az elsőfokú bíróság vonatkozó mérlegelése.
- [28] A fellebbező alperes által hivatkozott 34/2017. (XII. 11.) AB határozat szerint az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében foglalt sajtószabadságból fakadó alkotmányos követelmény a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján elhangzott közlésekről szóló tudósításokra vonatkozik. A médiatartalom-szolgáltató valótlan tények híresztelése körében csak akkor mentesül a személyiségi jogsértés polgári jogi szankciói és ezzel összefüggésben a sajtó-helyreigazítás kötelezettsége alól, ha a közügyek vitáját érintően a sajtótájékoztatón tett kijelentések hű és saját értékelése nélküli, a forrást megjelölő és az érintett személy cáfolatának is helyet biztosító tudósítást közöl.
- [29] A sajtótájékoztatót - többek között - a közéleti szereplők, kiemelten a politikusok a szélesebb közvéleményhez jutás végett tartják, a közéleti vita kifejezett lefolytatása céljából. Ez utóbbi esetben a sajtó mások állítását, bírálatát a társadalmi nyilvánosság elve mentén, a demokratikus vita szükségsszerű részeként terjeszti, ismerteti. Ezen sajtótájékoztatói többletfeltétel a perbeli esetben nem állt fenn, ezért az alperes AB határozaton alapuló mentesülése nem merülhetett fel.
- [30] Ugyanakkor megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a helyreigazító közlemény tartalmát nem a kialakult joggyakorlatnak megfelelően állapította meg. A PK. 15. számú állásfoglalás alapján a bíróság a határozatában a kérelem és az ellenkérelem korlátai között belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét. Jelen esetben a felperesi kereseti kérelem alapján a kezdőoldalon megjelenítendő, valamint a cikk elérhetőségi helyén közölt helyreigazító közleményben indokolatlan feltüntetni, hogy a híresztelés során a sajtótermék kinek az állításait közvetítette a nyilvánosság felé. A helyreigazítás törvényi céljának érvényesülése érdekében nincs szükség az eredeti forrás feltüntetésére, különös figyelemmel arra, hogy a forrásként megjelölt

személyek nem álltak perben és neveik feltüntetése a sajtó-helyreigazítás személyiségvédelmi funkciójának betöltéséhez az adatvédelmi szempontok szem előtt tartása folytán sem volt szükséges.

- [31] A másodfokú bíróság a felperes és jogi képviselője között kikötött 150.000 forint + áfa összegű munkadíj mértékét a sajtó-helyreigazítási perben eltúlzottnak ítélte. A jogi képviselő a sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárás során, az egyszerű megítélésű ügy ténybeli és jogi tartalmát átfogó kérelmet a Pp. 495. § (1) bekezdése alapján elkészítette. A helyreigazítási per ténybeli és jogi tartalma szükségképpen rögzítésre került az előzetes eljárás során, ezért a keresetlevél Pp. 496. § (4) bekezdésben írt további kötelező tartalmi elemeinek felsorolása nem tett szükségessé a felperesi jogi képviselő számára további időigényes felkészülést.
- [32] A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Mivel a helyreigazító közlemény közzététele iránti kérelem, valamint a keresetlevél megszerkesztéséhez szükséges időráfordítás nem állt arányban az ezen tevékenységekért érvényesíteni kívánt munkadíjjal, annak mérséklését tartotta indokoltnak a Fővárosi Ítéltábla.
- [33] Mindezeket a körülményeket értékelve, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó részét részben megváltoztatta - a tárgyalásonként kikötött 25.000 forintos díjat nem érintve - a megbízási szerződésben foglalt és felszámított kérelem és keresetlevél elkészítésének munkadíját 55.000 forintra mérsékelte. Ezt meghaladóan a felperes teljes pernyertességéhez igazodóan az egy tárgyalási órára számított 25.000 forint összegét, valamint a megállapított 20.000 forint fellebbezési költségét ítélte meg nettó 100.000 forint összegben, míg áfával növelten 127.000 forint bruttó összegben. Ezen összeghez az igazolt, bruttó 4.560 forint taxiköltség hozzászámításával mindösszesen bruttó 131.560 forint mérsékelt összegű elsőfokú perköltséget állapított meg.
- [34] A Fővárosi Ítéltábla - részben megváltoztatató - döntése folytán az elrendelt helyreigazítás szövegezése csekély részben megváltoztatásra került, azonban ez ténylegesen a felperesi teljes pernyertességet nem érintette. Ezért az elsőfokú eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatása nem volt indokolt.
- [35] Az alperes fellebbezése a perköltség leszállítása körében részben eredményre vezetett, a pernyertesség, pervesztesség aránya a fellebbezési eljárásban mérlegeléssel 80-20%-ban állapítható meg a felperes javára. Erre tekintettel az alperest működtető jogi személyt kötelezte a másodfokú bíróság a felperes által felszámított ügyvédi munkadíj 80%-ának, 32.000 forint + áfa összegnek a megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint.
- [36] A pernyertesség, pervesztesség 80-20%-os arányában kötelesek a felek a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték megfizetésére a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ában foglaltak szerint, figyelemmel a Pp. 499. § (1) bekezdésére is.

Dr. Hercsik Zita s.k. Virág Csaba s.k. Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő